

INKARNAR

**Poletje in dopusti so tukaj,
naberimo si novo energijo
za premagovanje
negotovih razmer!**

Naslovnica:
Poletje
Foto: Mira Gorenšek

CINKARNAR

Časopis Cinkarne Celje, d. d.
Letnik: LVIII, junij 2012,
številka 1/315

Glavna in odgovorna urednica:
Mira Gorenšek

Lektor:
Mag. Zoran Pevec

Izdajatelj, naslov uredništva in tisk:
Cinkarna Celje, d. d.,
Kidričeva 26,
p. p. 1032, 3001 Celje,
telefon: ++386(0)3 4276144,
faks: ++386(0)3 4276172,
el.pošta: info@cinkarna.si

Oblikovanje:
Lea Gorenšek

Filmi in tisk:
Cinkarna Celje

UVODNIK UREDNIŠTVA

Praktično polovico tistega življenja, ko smo budni, preživimo v službi. To je veliko. V službi se spoznavamo med seboj, spletemo prijateljstva, se tako ali drugače družimo. Službo jemljemo kot drugi dom. Če to traja več desetletij, se je nekega dne težko posloviti.

Prišel je moj čas, ko moram zamenjati službo in začeti neko drugo življenje. Urednica sem bila od leta 1978, to delo me je veselilo in sem ga rada opravljala, čeprav težje, poleg številnih drugih delovnih zadržitev. Dober časopis je odvisen tudi od sodelavcev, ki imajo posluš za spremljanje pomembnih dogodkov. V zadnjem obdobju sem prejela veliko člankov, ki sem jih lahko umestila v posamezno številko. Hvaležna sem vsem dopisnikom, zlasti pa vodstvu za razumevanje in podporo.

Zgodovina se bo pisala naprej, to je obljubljeni in zagotovljeno. Urednikovanje bo prevzel/a sodelavec/ka, ki se vam bo predstavil/a prihodnjič. Verjamem, da mu/ji boste pomagali.

Da bi le bilo z našim podjetjem vse v redu, da bi dosegali dobre rezultate in se razvijali v vseh smereh.

Vse dobro vsem
Urednica

VSEBINA

- 4 Dosežki pri učinkovitem opravljanju z energijo
- 8 Predstavljamo dva mlada strokovnjaka Domna in Ambroža
- 10 V malih kolektivčkih predstavljamo vratarje
- 11 Poblíže spoznavamo Martina Cmoka
- 14 Na klepet je povabljen Janko Cerjak
- 16 Fotografi Cinkarne so bili na izletu
- 17 Upokojilo se je 13 sodelavcev

Nagrajenci križanke

Nagrajenci nagradne križanke št. 1/314, ki je bila objavljena v prejšnji številki Cinkarnarja so:

Nikola Lazarevič, splošna služba KSS,
Bojan Kukovič, Strojno vzdrževanje in
Jože Šumečnik, Kemija Mozirje.

Rešitev križanke hranimo v uredništvu. Nagrajenci lahko nagrade prevzamejo v Industrijski prodajalni Cinkarne. Čestitamo!

Računalniško vodena proizvodnja ultrafinega titanovega dioksida

Tudi v Cinkarni smo uspeli razviti produkt ultrafini titanov dioksid in izpeljati proizvodnjo, ki je v svetu na področju pigmentne proizvodnje v tem trenutku zelo zanimiv prodajni produkt. Hkrati se je pokazalo, da je pot od preslikave laboratorijskih poizkusov v čaši, do izvedbe in uresničitve vseh želja razvojnih tehnologov v industrijsko proizvodnjo, dolga in naporna.

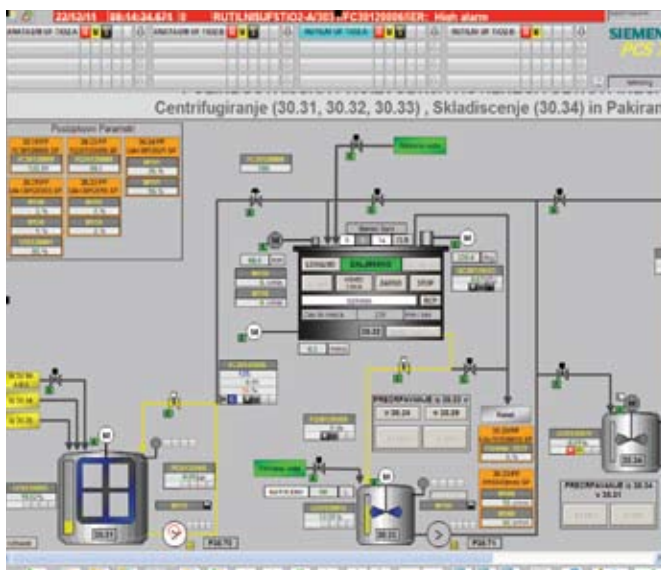
Gre za kompleksno tehnologijo, kjer je potrebno dobro sodelovanje in razumevanje zahtev razvojnih tehnologov, tehnologov, ki prenašajo zahteve iz laboratorija v proizvodnjo

pranju centrifuge, nenavadnega nihanja pretoka materiala pri merjenju, težave s črpalčkami za prečrpavanje. Sodelavci za posamezna področja so težave reševali sistematsko in postopoma. Prvi uspehi

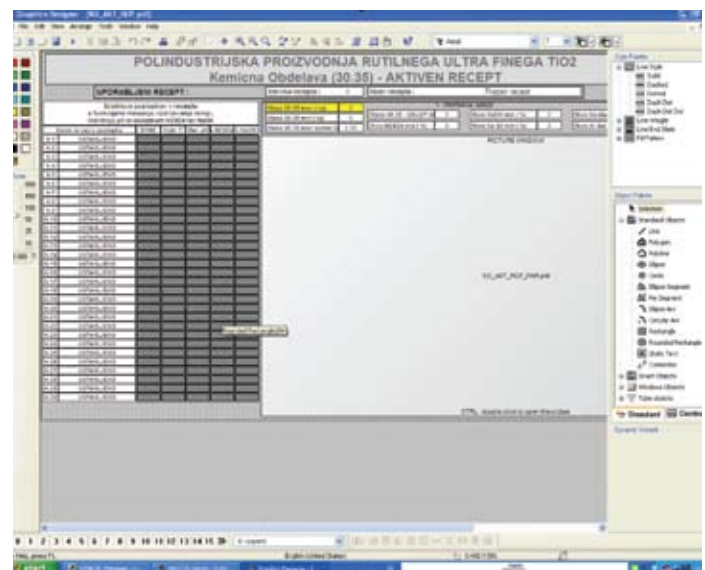
niso vplivali dobre volje. Korak po korak smo se prebijali skozi težave. Ko smo uspeli obvladati regulacijske postopke in meritve preko sistema, smo postali boljše volje.

Slike računalniškega sistema za proizvodnjo ultrafinega TiO_2 za operaterja

Tehnološki postopek rutilni UF TiO_2 A – del tehnološke sheme.

Tehnološki postopek rutilni UF TiO_2 B – struktura postopkov v receptu. V prazna polja lahko operater vnese poljubne postopke z različnimi parametri. Tako iz postopkov sestavi zelen recept za tip ultrafinega materiala.

in strokovnjakov iz avtomatizacije, ki morajo tehnološke zahteve prenesti na računalniški sistem za vodenje. Projekt je potekal po ustaljeni poti z izdelavo tehnoloških, strojnih in elektro načrtov, s postavitvijo strojne in elektro opreme in na koncu sistema za računalniško vodenje proizvodnje.

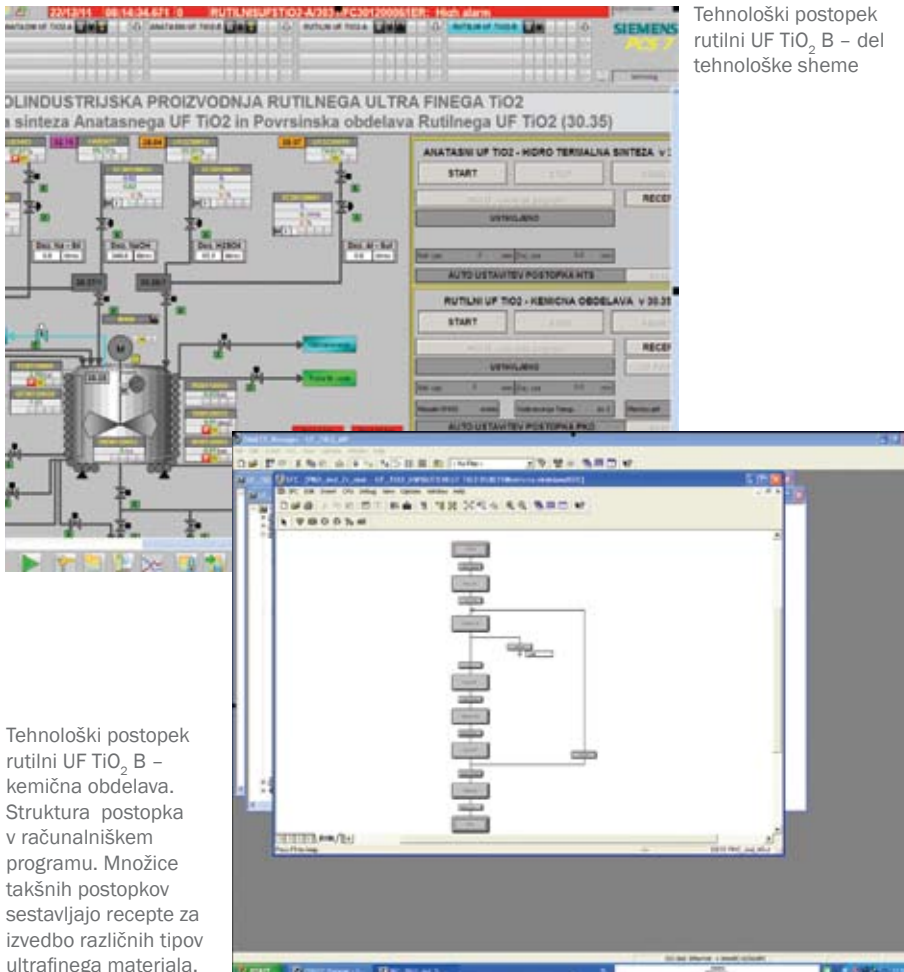
Prvi koraki testiranja novega proizvoda preko sistema za vodenje so pokazali, da bo pot vse prej kot enostavna. Začetno polnjenje ultrafinega materiala v centrifuge je pokazalo, da se nekatere vrste takšnega materiala obnašajo drugače, kot smo bili vajeni. Prišlo je do zamašitve cevodov, težave pri

obvladovanja ultrafinega materiala na strojni in elektro opremi so bili doseženi.

Popolno presenečenje se je pojavilo na računalniškem sistemu za vodenje proizvodnje ultrafinega titanovega dioksida. Prve meritve pretoka materiala so bile netočne in nezanesljive, kar do sedaj ni bil običaj. Predvsem pa je pri testiranju odpovedala regulacija na sistemu za vodenje, ki smo jo v projektu zasnovali kot klasično regulacijo, ki je bila že mnogokrat preizkušena. Z zunanjim sodelavcem Elcon – Domžale, smo nekatere regulacijske zasnove popolnoma spremenili. Prvi testi meritev in regulacije materiala nam

Izvedba ultrafinega titanovega dioksida na polindustrijski napravi v proizvodnji, je bil vzorčni primer klasičnega razvojnega projekta, kjer je bilo potrebno vrsto postopkov, ki so bili razviti in testirani v volumsko majhnih posodah, preslikati v industrijsko okolje. Primer za laičnega bralca tega članka: v laboratoriju je bil razvit postopek za tip ultrafinega materiala. Poenostavljeno: material je potrebno segreti, mešati, fino dodajati kislinski dodatek do zelene pH vrednosti, vzdrževati pH vrednost, fino dodajati bazični dodatek, v določenem razmerju do znižanja pH ter vzdrževanje pH.

Sliši se navadno, vendar izpeljati

Tehnološki postopek rutilni UF TiO₂ B – del tehnološke sheme

Tehnološki postopek rutilni UF TiO₂ B – kemična obdelava. Struktura postopka v računalniškem programu. Množice takšnih postopkov sestavljajo recepte za izvedbo različnih tipov ultrafinega materiala.

Želeni postopek na industrijski napravi s količinami nekaj 100 kg in pri tem doseči želeno kvaliteto, je vse prej kot enostavno. Jasno nam je bilo, da je potrebno streti dva problema. Potrebno je bilo razviti šaržno programsko zasnovano na sistemu za vodenje. Operaterju je bilo potrebno omogočiti, da sam kreira na računalniku vse možne recepte, ki so definirani za posamezen tip ultrafinega titanovega dioksida. Možnih receptov je več kot dvajset. Poleg tega morajo recepti biti popolnoma fleksibilni. Operater lahko znotraj recepta poljubno sestavlja posamezne postopke in jih lahko večkrat ponovi z različnimi parametri. Takšno programsko zasnovano smo, skupaj z zunanjim izvajalcem, uspešno razvili. Kasneje so se pojavile še dodatne razvojne zahteve, ki jih je izvajalec uspešno dodatno umestil v sistem. Ni potrebno posebej poudariti, da izvedba tako kompleksnih šaržnih postopkov brez računalniškega sistema ne bi bila možna.

Drugi problem je regulacija pH vrednosti ultrafinega titanovega dioksida. Sodelavci, ki se ukvarjajo s to problematiko vedo, da je regulacija pH ena izmed najbolj zahtevnih regulacij. Posebej v tem primeru, ko je zahtevana zelo visoka točnost končne pH vrednosti. Prvi testi s klasično regulacijo doziranja snovi na pretok in enozančno pH

regulacijo so dali slabe rezultate. Ph vrednost nam je pobegnila v eno ali drugo smer od zelene, kar je značilnost tovrstne regulacije. Po ponavljanju testiranja nam je bilo jasno, da s klasično regulacijo ne bomo zagotovili ustrezne kvalitete ultrafinega materiala. Z zunanjim sodelavcem smo staknili glave in po mnogih pogovorih je bil razvit programski algoritem, ki smo ga dodatno vgradili v regulator za pH. Skeptično smo se lotili novih testiranj. Izdelan programski algoritem je dal odlične rezultate za vse tovrstne regulacije. Algoritem deluje na osnovi linearizacije karakteristične krivulje pH vrednosti, hkrati pa z dodano matematično funkcijo ustrezno regulira razmerje dodanih snovi do zelene vrednosti Ph. S tem smo rešili eno najtežjih nalog pri proizvodnji ultrafinega titanovega dioksida, to je točnost regulacije Ph.

Lahko rečem, da smo z razvojem šaržne zasnove fleksibilnega recepta na sistemu za vodenje in zasnove algoritma za regulacijo pH, dobili odlično orodje za vodenje proizvodnje različnih vrst ultrafinega titanovega dioksida in veliko dodano vrednost za proizvodnjo.

Razvojna služba
Dejan KETIŠ

Odprava puščanj komprimiranega zraka

Praktično največji potencial za zmanjšanje rabe energije pri proizvodnji komprimiranega zraka je prav gotovo ukrep tesnitve razvoda le-tega.

Proizvodnja tega energenta obratuje nepretrgoma, zato ni mogoče izmeriti stopnjo netesnosti sistema komprimiranega zraka. Največkrat je stopnja netesnosti okoli 25 do 35 odstotkov, izmerjena pa je bila že tudi 55 odstotkov. Odlični sistemi imajo med 10 do 15-odstotno stopnjo netesnosti. Iz tega lahko ocenimo, da se potencialni delež puščanja v naši tovarni giblje med 20 do 30 odstotkov.

Sistematski pristop odprave mest netesnosti, ki smo ga uvedli, predvideva in vključuje:

- določitev odgovornosti za obhode in kontrole sistema, ter osveščanje zaposlenih (označevanje mest netesnosti in obveščanje odgovornih oseb), redne obhode in kontrole proizvodnje, razvoda in porabnikov komprimiranega zraka ter sanacijo mest netesnosti,
- vodenje zapisnikov o odkritih mestih netesnosti ter uspešnosti pri njihovi odpravi,
- raba obstoječega ultrazvočnega detektorja, ki omogoča zadovoljivo odkrivanje mest netesnosti kljub hrupu okolice,

Optimizacija dobave »razklopnega« zraka

Pri tako imenovanem »razklopnem zraku« imamo v mislih komprimiran zrak za potrebe: razklopnih stolpov, transport ilmenita in žlindre ter razmuljevanja.

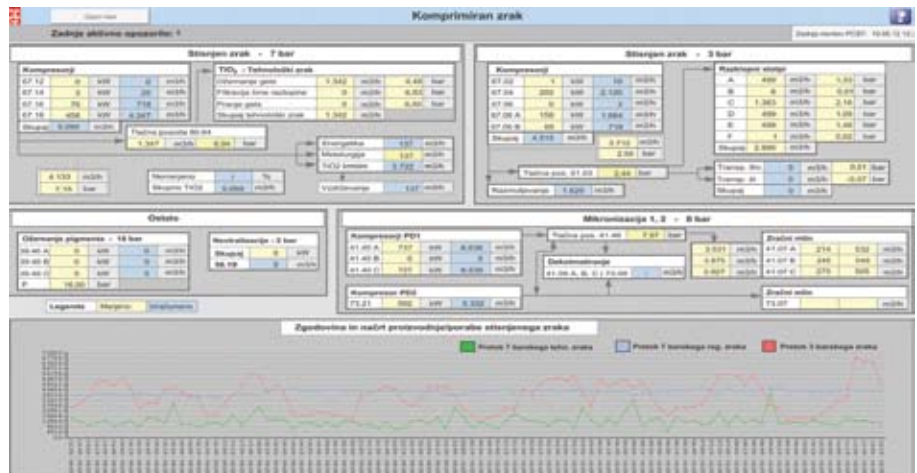
premer luknjice	izguba zraka		izguba energije	
	mm	l/s	kW	€
1	1,2	0,3	168	
3	11,1	3,1	1.739	
5	31,0	8,3	4.656	
10	123,8	33,0	18.513	

Letne izgube zaradi puščanja KZ pri obratovalnem tlaku 7,5 bar

- opravljanje testa stopnje puščanja vsaj vsake pol leta, če je mogoče, ali pa vsaj parcialno,
- obratovanje pri najnižjem tlaku v sistemu, ki še omogoča normalno delovanje porabnikov,
- zapiranje vodov komprimiranega zraka v oddelke (stroje), ki ne obratujejo,
- vgradnjo avtomatskih odvajalnikov kondenzata, saj le-ti zmanjšajo možnost prekomerne porabe komprimiranega zraka zaradi izpusta kondenza.

Ocenjujemo, da smo z vpeljanim sistemom obvladovanja odkrivanja puščanj in tesnjenja v preteklem letu praktično brez finančnih vložkov dosegli zmanjšanje stopnje netesnosti za 10 odstotkov in s tem v prihranek 532 megavatov električne energije v vrednosti 42.500 evrov. To pomeni tudi letno zmanjšanje izpusta ogljikovega dioksida za 266 ton.

Branko STARIČ

Spekter - Prikaz porabe 2,5 barskega »razklopnega zraka« od 1.500 do 7.000 m³/h

Omenjeni procesi potekajo tako, da se pretoki komprimiranega zraka spreminjajo praktično trenutno, kar pomeni, da noben frekvenčni temu ne more slediti in k-turbo kompresorji grede zaradi varnosti v razbremenitev. To pomeni pri naslednjem trenutnem odpiranju ventilov nezaželene padce tlaka v sistemu. Z dobaviteljem in proizvajalcem kompresorjev smo dalj časa delali na raziskovalno razvojni nalogi, da bi ob željeni 30 odstotkov manjši porabi elektrike odpravili to težavo. Zaradi želje po prilagajanju obratovanja k-turbo uporabniškim zahtevam je v preteklosti prihajalo tudi do uničenja pogonskih sklopov kompresorjev.

Tako smo za rešitev te problematike iz 7,5-barske tlačne posode 80.46 speljali povezavo na »razklopni zrak« z »inteligentnim« ventilom pretoka. Gre za regulacijski ventil s pnevmatskim pogonom in varnostno funkcijo proti izpraznitvi 7,5-barskega sistema. Povezava rešuje nihanja tlaka v 2,5-barski zanki na za uporabnike sprejemljivo območje. S tem se podaljšujejo časi za vklope in izklope k-turbo kompresorjev, kar pomeni povečanje življenjske dobe kompresorjev.

Z izvedbo teh aktivnosti smo prišli do sledečih možnosti obratovanja sistema:

- 1. varianta:** obratovanje 67.06 A in B frekvenčno regulirana kompresorja (prihranek elektrike $\geq 30\%$), možen padec tlaka izven dovoljenega;
- 2. varianta:** obratovanje 67.06 A in B frekvenčno regulirana kompresorja ter povezava preko tlačne posode 80.46 ($25\% \leq$ prihranek elektrike $\geq 30\%$), dovoljen padec tlaka;
- 3. varianta:** obratovanje 67.06 A in B frekvenčno regulirana kompresorja, povezava preko tlačne posode 80.46 in obratovanje 67.02 ali 67.04 ali 67.06-IR kompresorja (prihranek elektrike $15\% \leq$), brez padcev tlaka.

Z uporabo druge variante obratovanja sistema pričakujemo uporabnikom zadovoljivo dobavo zraka. Glede na to, da uporabniki pri razmuljevanju porabijo preko 1.600 kubičnih metrov zraka na uro (ekvivalent porabe elektrike 152 kW/h) bo potrebno v bližnji prihodnosti poiskati ekonomičnejšo rešitev za ta proces.

Branko STARIČ

USPOSABLJANJE

Imamo 63 mentorjev praktičnega usposabljanja

V marcu se je v predavalnici večnamenskega prostora izvajalo usposabljanje mentorjev praktičnega usposabljanja v podjetju. S spremembami zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju (ZPSI-1) Ur.l. RS, št. 79/2006 se je naložilo izvajalcem izobraževanja, da pridobijo znanja iz področja pedagogike in andragogike. Večina mentorjev razen mentorjev z mojstrskim in delovodskim izpitom ni imelo teh znanj.

Program izobraževanja so pripravili strokovnjaki Obrtne in Gospodarske zbornice Slovenije in ga predali v izvedbo multiplikatorjem izobraževanj po vsej Sloveniji. Na našem območju so bili izvajalci iz Šolskega centra Celje in sicer Milan Rajh, dipl. ing str. in Davorka Polič Jošt, univ. dipl. pedag. Šolski center Celje je Cinkarni ponudil usposabljanje brezplačno s pomočjo sredstev Evropske Unije. Izobraževanje se je zaradi precejšnega števila udeležencev in sicer 63, opravilo v dveh delih s štirinajstdnevnim zamikom. Sestavljeno je bilo iz dveh sklopov in sicer 8 ur na temo načrtovanje, spremljanje in izvajanja PUD in enako število ur na temo spremljanje in preverjanje učnih dosežkov.

V prvem delu je bil predstavljen izobraževalni sistem Slovenije in spremembe, ki so se izvedle na področju izobraževanja. Pri tem smo bili seznanjeni s sistemom izobraževanja in z vlogo mentorjev. Do sedaj niso bili poenoteni evidentiranje, dnevniki in druga spremljajoča dokumentacija iz šol. Tudi sami mentorji nismo bili seznanjeni s postopki izobraževanja in pričakovani iz strani šole. Marsikdaj so nekateri učenci to tudi s pridom izkoriščali in iskali možnosti za izogibanje dolžnostim. Mentorji nismo imeli planov za izobraževanje, zato nam je bila predstavitev načrtovanja in izvajanja v obliki enotnih obrazcev, kot pripomoček in osnova, predstavljena podrobno. Iz ŠCC so izrazili pripravljenost za še bolj tesno sodelovanje, in izmenjavo informacij, kaj se dogaja z njihovimi dijaki, v kakšnem okolju opravljajo

izobraževanje in kakšna znanja lahko pridobijo.

V drugem delu nam je Davorka Polič Jošt, univ. dipl. pedagog, predstavila poleg načrtovanja še pripravo na poučevanje, psihološke osnove učenja in poučevanja. Pri tem so bili prikazani različni načini pristopov. Z različnimi pristopi pri vaji origami smo naredili enako vajo po skupinah. Vsi smo prišli do enakega rezultata, vendar z več ali manj truda, brez pismenega navodila, popolnoma brez navodil ali z zelo natančnimi navodili. Prav zanimivo je bilo videti reakcije udeležencev, kajti pri skupinah s pomanjkljivimi navodili je bilo potrebno kar precej več truda, da so ustvarili enak izdelek, kljub dobremu timskega delu, in tudi malo smeha. Cilj vaje je bil predstavitev različnih načinov komunikacije, kajti učenci so različno dojemljivi in potrebno se jim je prilagoditi, da bodo razumeli, kaj se pričakuje od njih.

Po končanem predavanju smo vsi udeleženci dobili še »domačo nalogo«, in sicer seminarsko nalogo na temo učne priprave ali podobnih tem, ki smo jih tudi individualno zagovarjali. V času računalništva in informacijskih tehnologij se mi zdi, da se v šolskem sistemu daje premalo poudarka na ročne spretnosti in se ustvarja balast podatkov ter znanj, ki jih dijaki ne bodo nikoli uporabili, pokazati jim je potrebno tisto, kar se učijo v šoli tudi v praksi in pri tem izkoristiti njihova znanja. Ob tem ne smemo pozabiti, da imajo učenci velik potencial učenja, samo če jih znamo pravilno usmeriti in jim dati možnosti za učenje, kajti virtualni svet se konča, ko se obrnejo stran od računalnika, takrat morajo pokazati, kaj so se naučili.

Za konec bi se rad v imenu vseh slušateljev zahvalil predavateljema za zanimivo predavanje in polagam na srce vsem, da so dijaki tisti, ki bodo nekoč ustvarjali in le znanje šteje.

Svetozar PUSTOSLEMŠEK

Novo v počitniških objektih Cinkarne

Nove postelje v Logarski Dolini

Jedilnica s TV v Maredi

Nova garnitura na balkonu v Dugi Uvali

V letošnjem letu smo pričeli z obnovo naših počitniških objektov. V januarju smo menjali postelje in nočne omarice v Logarski dolini. Nabavili smo tudi nove jogi vložke, vzglavnike in prešite odeje. Do sezone bomo menjali še hladilni del šanka v dnevnem prostoru.

Na morju – na Cresu smo v mesecu marcu odprodali dva apartmaja. Del sredstev smo že namenili za obnovo oz. zamenjavo pohištva v Dugi uvali in v Maredi. Nabavili smo tudi tako zelene televizije. Sedaj so apartmaji pripravljene za letno sezono.

V mesecu juliju in avgustu imamo še nekaj prostih terminov. Za vse informacije in rezervacije lahko pokličete na tel. 6146 Irena Kolar.

Irena SELČAN

Foto: Mirko Poklšek

DOBRODELNOST

Melodija plamena

Filip je po koncertu zaigral na klavir

Hodim po cesti. Vidim sonce, rože, ljudi, ki hitijo ... Gledajo, a ne vidijo. Ne vidijo nje, ki pred sabo potiska voziček. Ne vidijo njega, ki ne vidi, ne hodi in je avtist. Ne vidijo resnične ljubezni, ki jo je med njima skala usoda. Takrat se odločim ... V njuno življenje mora posijati sonce! To je vredno mojega truda!

Tako sem na vabilu diskretno zapisal usodo Filipa in njegove mame, svoje občutke in namero. Šlo je za vabilo na dobrodelni koncert, ki je predstavljal sklepni dogodek mojih razmišljanj, mojih hotenj in čustev ter številnih ur dela. Začelo pa se je že mnogo prej ... Na življenjski poti srečujemo ljudi, ki močno vplivajo na naš razvoj in posledično na naša dejanja. V precejšnji meri so me tako oblikovali starši, pomemben del pa so doprinesli tudi moji učitelji. Eden od takšnih je na I. gimnaziji v Celju asistentka pri kemiji gospa Darja Farčnik. Pri krožku kemije mi je pokazala film o izdelavi sveč ter spodbudila mojo željo po kreativnosti, tako v fizičnem kot v čustvenem delu moje biti. Med poletnimi počitnicami sem oblikoval idejo – po pouku bom izdeloval sveče, ki jih bom na dobrodelnem koncertu ponudil obiskovalcem, zbrana sredstva pa namenil pomoči potrebnim. V veliko spodbudo pri moji nameri je bil naš ravnatelj prof. dr. Anton Šepetavc, ki je mojo idejo z navdušenjem sprejel in obljubil vso možno podporo šole.

Izdelovanje sveč je potekalo po načrtih. Precej težje je bilo najti osebo, ki bi ji namenili zbrana sredstva. Društvom in socialni službi je bila moja želja preveč tuja, da bi mi dali odgovor in šele predsednica Lions kluba Mozaik gospa Bojana Mazil Šolinc mi je pomagala iz zadrege. Obisk pri Filipu in njegovi mami me je prepričal, da bo rezultat mojega dela šel v prave roke. Filip je deček, ki se je rodil pri petih mesecih,

težak komaj 500 gramov. Nežno in nedozorelo telesce je zato ob prihodu na ta svet utrpelo vrsto poškodb, ki so za zmeraj zaznamovale njegovo življenje.

Ko se je šolsko leto prevesilo v drugo polovico, se je krog mojih podpornikov dodatno razširil. Ravnatelj je k sodelovanju pritegnil vrsto profesorjev, ti pa dijakinje in dijake s katerimi smo oblikovali in izpeljali dobrodelni koncert.

Pomembno vlogo pri tem so odigrali tudi v Cinkarni Celje, kjer so mi pomagali oblikovati vabila in plakate ter sponzorirali njihovo tiskanje. Za oglaševanje so poskrbeli predvsem moji sošolke in sošolci.

In potem je prišel dan poln napetosti in pričakovanj. Program nastopajočih, izjemno veliko obiskovalcev in prisotnost Filipa ter njegove mame, so novo dvorano Gimnazijka napolnili s toplino čustev, ki jih v življenju doživimo le malokdaj. Lahko bi rekli, da smo prisotni brez posebnih razlag globoko slišali, občutili in razumeli melodijo plamena, ki je zvenela po nekoč zapuščenem podstrešju stare dame – I. gimnazije v Celju.

Na koncertu smo zbrali preko 3.100 evrov, ki bodo Filipu omogočili lažje preživetje in mu vlili nekaj upanja, da s pomočjo posebne fizioterapije nekoč le shodi.

In kot je čas pokazal, smo prižgali še eno svetlo lučko. Pred kratkim mi je umrla oma. Zelo sem bil navezan nanjo in veliko so mi pomenili vsi, ki so stali takrat z mano. **Najlepše pa je bilo dejanje maminih sodelavcev iz PE Titanov dioksid, ki so namesto sveč in cvetja darovali denar za Filipa. Hvala vsem. Hvala za denar, še bolj pa zato, ker ste razumeli moj klic.**

Blaž PODGORŠEK

Cinkarna in vinogradniki

Smo Društvo vinogradnikov Sveti Urban Gorice pri Slivnici. Društvo šteje približno 70 članov. Aktivnosti, ki jih izvajamo so razna predavanja v zvezi s škropljenji, z delom v vinogradu in z nego mošta ter vina. Vsako leto organiziramo strokovne ekskurzije po vinorodnih območjih Slovenije in zamejstvu. Tesno sodelujemo s krajevnimi organizacijami in se udeležujemo predstavitev delovanja društva na raznih prireditvah (Jurjevanje v Šentjurju, praznik Sv. Urbana zaveznika vinogradnikov).

Redno sodelujemo na ocenjevanjih vin, kjer smo vedno uvrščeni na sam vrh kvalitete vina. Organiziramo degustacije vina, salam in kruha na nivoju društva in to izkoristimo za prijetno druženje ob dobri hrani in pijači. Sodelujemo tudi s Kmetijsko zadruzo Šentjur, ki članom omogoča cenejši nakup fitofarmaceutskih sredstev.

Ker so za delovanja društva potrebna sredstva, za pomoč naprosimo tudi sponzorje. Letos je Cinkarna Celje omogočila izdelavo in potisk predpasnikov za vse člane. V reklamne namene so priložili tudi nekaj sredstev za varstvo rastlin (Cuprablau Z in Pepelin). Za ponujeno pomoč se iskreno zahvaljujemo in upamo, da se bo tudi letos, v desetem letu delovanja društva, obojestransko sodelovanje še okrepilo.

Martin VRBNJAK

Predstavljamo naše strokovnjake

V Cinkarno so nas pripeljale različne poti. Vsaka zgodba je po svoje zanimiva. V naši rubriki vam tokrat predstavljamo dva nova sodelavca Domna Lapornika in Ambroža Roterja.

Rad raziskuje in analizira

Domen Lapornik v Cinkarni službuje že dobro leto dni v Službi kakovosti. Že pred zagovorom diplomskega dela je redno spremljal oglase za delo na oglasni deski Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo v Ljubljani, na kateri je nekega dne vendarle zasledil oglas za delo v Cinkarni. Brez oklevanja je napisal prošnjo in jo poslal. Cinkarna je potrebovala nekoga, ki bo skrbel in izvajal analize na vrstičnem elektronskem mikroskopu. No, razlog je bil tudi bližina domu, kjer je želel živeti in kjer je našel priložnost za ureditev stanovanja, v Rimskih Toplicah. Želja po sprejetju se mu je uresničila.

Nekaj izkušenj na področju industrijske kemije je dobil z opravljanjem obveznega usposabljanja in dela preko Študentskega servisa v TKI Hrastnik in v Pivovarni Laško. A to je bilo bolj malo, tako da ocenjuje, da je resnejše izkušnje začel pridobivati s prvim delovnim dnem, zares pa se je začelo, ko je bila pred njim redka naprava, ki jo je relativno zahtevno upravljati. Po letu dni ocenjuje, da je pridobil kar nekaj spretnosti za delo z elektronskim mikroskopom, s pomočjo katerega analizira vzorce za potrebe vse tovarne in tudi izven. Omenjeni mikroskop obvladajo tudi sodelavci iz Razvojno raziskovalne službe, ki analize edini v podjetju opravljajo sami za svoje področje.

Njegovo sedanje delo zajema skrbništvo in delo s to skoraj robotsko napravo. V veliko pomoč pri nabiranju

izkušenj na elektronskem mikroskopu je sodelovanje pri ARRS projektu z naslovom Elektronska mikroskopija in mikroanaliza materialov na submikrometrski skali, katerega vodja je dr. Zoran Samardžija z Inštituta Jožef Stefan. Svoje dosedanje delo v tem projektu bo predstavil na 20. jubilejni konferenci o materialih in tehnologijah, za prihodnost pa načrtuje še objavo strokovnega članka v reviji *Materiali in tehnologije*. Sodelovanje z Inštitutom in fakulteto se mu zdi zelo koristno, saj je na ta način mogoče pridobiti tisto znanje, ki ga premorejo. V prihodnje si želi odkriti in proučiti čim več možnosti mikroskopiranja različnih vzorcev, ki jih vrstični elektronski mikroskop ponuja in seveda ohraniti stik z raziskovalnimi institucijami ter Fakulteto za kemijo in kemijsko tehnologije ter nekoč tudi nadaljevati študij na podiplomski ravni.

Za 27-letnega diplomiranega inženirja kemijskega inženirstva je bil pravi izziv v sredini meseca maja, ko je prevzel še vodenje Pigmentnega laboratorija Službe kakovosti. Tam je tako rekoč začetnik in ima pred seboj še veliko področij, ki jih mora še spoznati in osvojiti. Pri tem mu zelo skrbno in vestno pomagajo sodelavci, ki mu nesebično posredujejo znanje o analitskih metodah. Všeč so mu zlasti tiste stvari, ki so nedorečene, in ki jih mora zato še analizirati in raziskati. Pravi, da vidi na tem področju še veliko novih priložnosti, kot na primer vzpostavitev aplikativnega laboratorija. V prihodnje želi osvojiti čim več znanja o metodah in drugih področjih

Domen LAPORNIK

delovanja tega laboratorija.

Meni pa, da brez podpore in odprtega sodelovanja s sodelavci vseh ciljev ne bo dosegel. Zato se mu od sodelavcev zdi najpomembnejša odprta komunikacija, kar pomeni, da naj bi informacije krožile v obeh smereh in se znanje prenašalo med njimi. Poleg tega želi ohraniti pozitivno vzdušje v delovnem okolju, sam pa pravi, da zna poslušati. Je mirne narave, iskren in ceni poštenost.

V Cinkarni se dobro počuti, za kar pravi, da gre v veliki meri zasluga vsem sodelavcem v Službi kakovosti in Službi za raziskave in razvoj, s katerimi največ sodeluje. K dobremu počutju pa veliko prispevajo tudi dobri delovni pogoji in okolje. Sprva se mu je zdel ves sistem, mislil je na vso tovarno, ogromen in se je počutil rahlo izgubljen. Ko pa je začel spoznavati delovanje službe, različne analitske metode in sodelavce, pa se mu je obzorje razširilo in se je bolje znašel v različnih položajih. Hvaležen je sodelavcem, ki so bili izredno pozitivni in so mu pomagali pri njegovih začetkih, in ki mu pomagajo še danes.

Ima pa Domen tudi veliko drugih konjičkov. V prostem času se veliko in zelo rad ukvarja z glasbo, kateri namenja skoraj vse sobote. Igra namreč v narodnozabavnem ansamblu Pepelnjak. Rad kolesari in smuča, za dušo pa rad fotografira. Na prvem mestu pri tem pa je njegova družina z desetmesečnim sinkom.

Pomaga pri reševanju težav v proizvodnji

Ambrož Roter ima za sabo že deset let delovnih izkušenj. Pridobivati jih je pričel na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo v Mariboru z diplomskim delom, ki ga je opravljal pod mentorstvom prof. dr. Petra Glaviča, z naslovom Energetska rekonstrukcija procesa ekstrakcije v podjetju Tanin Sevnica. Delovne izkušnje si je krajši čas v nadaljevanju pridobil na področju prodaje in svetovanja laboratorijske opreme in kemikalij pri podjetju Mikro+Polo, d.o.o., iz Maribora. Pri tem podjetju je bil zadolžen za področje rentgenske spektroskopije in difrakcije ter za urejanje varnostnih listin pri prometu z nevarnimi snovmi. Pred prihodom v podjetje Cinkarna Celje je deloval približno sedem let v podjetju SIP d.d. kot razvojni tehnolog za površinsko obdelavo kovin in varstvo okolja. Pri podjetju SIP, d. d., se je ukvarjal z rekonstrukcijo procesov površinske zaščite (elektroforezno in praškasto lakiranje ter mokro lakiranje) z implementacijo ekološko sprejemljivejših vhodnih surovin (razmaščevalnih sredstev in barvnih pripravkov).

Glavni razlog, da se je prijavil v podjetje Cinkarna Celje, je bil pomanjkanje strokovnih izzivov na področju tehnologije in varstva okolja. Vedel je, da bo prava odločitev podjetje kemijske dejavnosti, znano po močnem razvoju in proizvodnji.

Sprejet je bil v proizvodnjo Titanovega dioksida, kjer deluje kot samostojni tehnolog in kjer ima na voljo polno delovnih izzivov ter odgovornosti. Ukvarja se s številnimi nalogami za reševanje tehnoloških problemov tekom rednega obratovanja proizvodnega procesa končne predelave TiO₂. Pri svojem delu išče boljše rešitve, ki jih poizkuša implementirati v proizvodnjo, zaradi doseganja boljših rezultatov.

Pri tem sodeluje s sodelavci iz tehnologije, proizvodnje in razvoja ter z drugimi. Prav tako sodeluje pri različnih projektnih skupinah, kjer je zadolžen za posamezne aktivnosti.

Ambrož ROTER

Pravi, da mu timsko delo leži. Všeč mu je delo v skupini, kjer se izmenjujejo mnenja, ideje in izkušnje. Pri tovrstnem delu lahko vsakdo doprinese svoj delež s svojimi znanji in izkušnjami v mozaik zastavljene naloge.

Sodeluje na tedenskih in mesečnih sestankih, kjer se določajo prioritete, roki izvedbe, izmenjujejo informacije in se v debati porajajo ideje. Ti sestanki so koristni, saj je možno na ta način hitreje priti do rešitev. Na takšen način je lahko cilj hitreje dosegljiv. Rezultati dela, za katere je morda vložil veliko časa in truda, in ki niso dali zelenih rezultatov, ga utegnejo tudi razočarati. Vendar to je življenje, pravi, in pozitivno sprejme "poraz". Iz takšnih ali drugačnih rezultatov se lahko kmalu porodijo nove, sveže in še boljše ideje. V podjetju si želi pridobiti čim več znanja in izkušenj na obstoječem področju in biti pri delu uspešen.

Osemindesetletnega Ambroža delo, ki ga opravlja, zelo veseli. Zelo veliko mu pomenijo dobri medosebni odnosi v kolektivu. Po njegovem mnenju je Cinkarna zelo dobro organiziran, delujoč in voden sistem, kjer se točno ve, kaj, kdo, kje in zakaj dela. Zelo ceni strokoven odnos s sodelavci znotraj podjetja in na prijateljski ravni zunaj podjetja ob kakšnem pikniku ali druženju.

Na splošno ceni osebno poštenost, odkritosrčnost, spoštovanje drug drugega in sprejemanje ljudi takšnih kot so. Pri tem si želi iz človeka potegniti le pozitivno, kar je v njem. Sam zase pravi, da je dosleden in neomajen pri odločitvah, če ga kdo s pravimi argumenti ne prepriča v nasprotno. Rad daje stvari na tehtnico in dobro stehta, analizira. Na življenje gleda kot na slalomske proge, po kateri je treba čim bolje krmariti med vratnicami. Vsi ljudje vse vedo, vse je v ravnovesju, pravi. Nekdaj gorski kolesar se zdaj bolj posveča teku in badmintonu ter seveda svoji mladi družinici.

Mira GORENŠEK

Srečanje s kupci v logarski dolini

Že tretje leto zapored smo se srečali s kupci naših izdelkov v Logarski dolini. Ponovno je bilo slabo vreme, kar pa ni preprečilo številčno lepe udeležbe. V Logarsko dolino je prispela velika večina povabljenih tudi iz oddaljenejših krajev Slovenije (Koper, Nova Gorica ...), pa tudi iz tujine (Skopje, Zagreb).

Obiskovalci so kljub kislemu vremenu vztrajali in obiskali Orlovo gnezdo, nekaj najbolj zagrizenih pa se je povzpelo do Okrešlja. Nekoliko manjša je bila skupina kolesarjev, med katero sta se odlikovala zakonca Bavdaž iz firme AHA Plastik, ki sta prva prišla na cilj.

V šotoru nas je zabavala dalmatinska klapa Bonaca, prireditvev pa sta povezovala in popestrila Janko in Katja iz Radia Antena Štajerska. Povabljeni so ob koncu druženja izrazili željo, da se ponovno snidemo ob letu osorej.

Borut SEDOVNIK
Foto: Miha KUZMAN

Vratarji

Prvi so, ki jih srečamo ali pozdravimo, ko pridemo v službo. Ko zaključimo z delom in zapuščamo Cinkarno, so nekakšna prelomnica med službenim in zasebnim časom – naši vratarji in čuvaji.

Izmenovodje na mesečnem sestanku

Bolj ali manj poznamo fante in v zadnjem času, tudi gospo, ki delajo v glavni vratarnici in vratarnici pri marketingu. Nekaj naših čuvajev pa skrbi tudi za varnost na deponiji Bukovžlak. Mnogi jim namenimo prijazen pozdrav, nekaterim se zdijo »sitni«, kadar zahtevajo dosledno upoštevanje reda pri vstopu in izstopu iz območja družbe. Tako kot vsi zaposleni v družbi, ki se soočamo z novostmi na svojih delovnih mestih, se tudi čuvaji in vratarji soočajo s posodabljanjem dela v vratarnicah in čuvajnici.

Za kratko ilustracijo dela vratarjev v glavni čuvajnici navajam sledeče podatke: v enem dnevu v povprečju sprejmejo in odslovijo okoli osemdeset tovornjakov, v zadnjem času okoli stovdvajset tovornjakov. Ob vsakem vstopu tovornjaka morajo v pripravljene obrazce vpisati registrsko oznako vozila, osebne podatke voznika, namen in čas vstopa oz. izstopa v tovarno, kratek opis tovora ter usmeriti voznika na cestno tehniko. Ob izstopu morajo še zapisati čas izstopa vozila iz tovarne in potrditi »izstopne papirje«. Poleg tega dnevno prihaja trideset do štirideset zunanjih izvajalcev in približno trideset poslovnih partnerjev. Velikokrat je potrebno poslovnim

partnerjem in voznikom opisati tudi pot do njihovega cilja v Cinkarni ali poklicati kontaktno osebo. V teh pogovorih si naši vratarji želijo, da bi obstajal »univerzalni jezik« ali da bi bili poliglotti, ker jih včasih prav pošteno bolijo roke. Tudi pri teh izstopih je potrebno zapisati vse, prej navedene podatke. Poleg administrativnega dela, večkrat izvajajo tudi naključne preglede vozil.

Vsi poznamo pravila ob izstopu in vstopu v tovarno – obvezna registracija delovnega časa. Če zapustimo delovno mesto med delovnim časom, moramo imeti ustrezno izpolnjeno dovolilnico za enkratni izhod. Nekateri pa imajo zaradi narave svojega dela stalne dovolilnice. Naši vratarji zaznavajo tudi izhode in prihode. V povprečju je dnevno okoli dvajset privatnih izhodov v dopoldanski izmeni, proti koncu tedna ali pred prazniki se ta številka poveča.

V popoldanski in nočni izmeni morajo poskrbeti za vse telefonske klice v Cinkarno. V vsaki izmeni mora vratar narediti dva obhoda, pregledati zaščitno ograjo, ukrepati morajo ob sproženju alarma. Na obhodih opažajo tudi nedoslednosti – prižgane luči v objektih, kjer ne poteka delovni

proces, odprta okna, nezaklenjena vrata. Vsaka izmena ob zaključku svojega dela napiše poročilo, ki ga prisotni naslednji dan pregledajo, po potrebi pa sledi tudi ukrepanje.

V vratarnici pri Marketingu so naši vratarji prisotni od 5. do 17. ure. Tudi tam skrbijo za nemotene vstope in izstope zaposlenih ter odklepajo vrata za tovarniški železniški tir.

Delo čuvajev v Bukovžlaku obsega obhode deponije, kontrolo zaščitne ograje, odpiranje in zapiranje vrat vzdrževalcem ter zunanjim izvajalcem, merjenje pH na iztoku iz deponije, kontrolo cevovoda, kontrolo črpališča, urejanje čuvajnice.

V glavni vratarnici smo pred časom namestili računalnik. Po uvajanju zaposlenih, sedaj poteka vnašanje podatkov v obrazce, ki so jih pripravili v Službi za organizacijo poslovanja.

To je le kratek povzetek povprečnega dne naših vratarjev in čuvajev. Velikokrat njihovo delo ni prav cenjeno, mnogim se zdi povsem enostavno. Menim, da pa bo zgornji opis prepričal večino, da naši čuvaji in vratarji opravljajo odgovorno delo.

Marin ŽAGAR

Spoznaj me

V prejšnji številki Cinkarnarja smo vam predstavili Marka Vrbnjaka, ki nam je predlagal, da tokrat povabimo v goste te rubrike Martina Cmoka, vodjo linije v proizvodnji tiskarskih plošč PE Grafika. Spoznajmo sodelavca, ki ima močno voljo in veliko preveč energije.

Kje živite?

► V vasi Tratna ob Voglajni. To je vas nad Slivniškimi jezerom, na katerega imam pogled skoraj v celoti. Praktično domujem na polotoku, do jezera oddaljenem slabih 200 metrov. K meni se lepo vidi s ceste, ki vodi od Gorice pri Slivnici do Loke pri Žusmu.

Kaj ste si želeli postati, ko ste bili otrok?

► V osnovni šoli nisem imel večjih želja kaj bi postal. Bilo je delo na kmetiji in v vinogradu. Samo to delo sem poznal. Potem me je pokojni profesor župnik pripravljaj naj grem v bogoslužje, a mu ni uspelo. Porajale so se mi želje po strojevodji na železnici in nato po prometniku. Končna odločitev pa je bila čisto druga, metalurški tehnik, za kar me je navdušil pokojni stric.

Kaj najraje počnete v prostem času?

► V prostem času sem večinoma v vinogradu, kjer opravim vsa dela in se družim s prijatelji. Ukvarjam se s pridelavo sortnega vina. Vinograd in gorca na njem sta moja dnevna soba. Sicer pa veliko časa namenjam gasilski dejavnosti, v kateri delam z dušo. Že deset let poveljujem Gasilski zvezi Šentjur, pred tem pa sem bil več let poveljnik PGD Slivnica. Poleg tega sem še predsednik vinogradniškega društva Slivnica, predsednik čebelarškega društva Slivnica, delam tudi v krajevni skupnosti in še se bi našla kakšna funkcija. Če pa me prijatelji potrebujejo, jim rad pomagam pri različnih gradbenih delih.

Katera je najboljša stvar, ki ste jo naredili v življenju?

► Da sem se poročil s pridno soprogo, da ima strpnost ter dovolj posluha, da lahko opravljam poleg službe in dela na kmetiji še toliko funkcij. Posebej sem zadovoljen ob večjih intervencijah, da imam možnost pomagati ljudem v stiski.

Kaj bi pri sebi spremenil?

► Pri vseh teh aktivnostih in naporih, bi se malo več posvetil domačim in kakšno funkcijo opustil. No, gasilske in vinogradniške gotovo ne bi.

Kateri je vaš najljubši kotic?

► Seveda vinograd z zidanico, za katero pravim, da je moja dnevna soba brez televizije.

Najljubše opravilo?

► Delo v vinogradu, delo s čebelami in pomoč prijateljem polagati keramiko, pohorski kamen in še bi lahko našteval.

Če bi vam podarili 500-tisoč evrov, kaj bi z njimi naredili?

► Tolikšno vsoto denarja si ne znam niti predstavljati. Na začetku bi najbrž imel velike težave, da bi se sploh odločil kam nameniti denar. Najbrž bi vprašal soprogo in otroke, kaj oni mislijo, saj jim nikoli ne zmanjka idej. Tudi meni bi se gotovo porodila kakšna dobra ideja, ki pa je ta hip nimam.

Kaj najbolje skuhate?

► V letih osnovne in srednje šole sem kuhal »vse«, samo da mi ni bilo potrebno na njivah okopavati. Zdaj najraje pečem na ražnju, kuham v kotlu pasulj ali kisl juho. Kisl juho kdaj skuham tudi pri prijateljih. Domači pa tako ali tako dobro kuhajo, kar se mi tudi ne skriva.

Kje bi najraje preživel naslednje počitnice?

► Morda bi za začetek šel sam s svojo soprogo kamorkoli na morje in bi tam užival brez kakršnih koli obveznosti. Le, da bi bilo lepo. Na koncu bi nekaj dni preživel še v hribih.

Katero znano osebo bi povabili na kosilo?

► Želel bi spoznati našo tekačico Petro Majdič, legendo našega smučanja, teka na smučeh. Všeč mi je, da za kar se odloči, da hoče doseči, to ji tudi uspe. Menim, da sem ji po karakterju kar podoben. Zato bi se imela kaj pogovarjati.

Cilj, ki si ga želite uresničiti?

► Mogoče dokončati vinograd z zidanico in posodobiti nekatere stvari na kmetiji. Potem pa, če bi zdravje služilo, uživati v vsem tem.

Katerega pregovora se držite?

► Če nekemu ne moreš v stiski pomagati, mu tudi ni treba škodovati.

Kdo naj bo naslednji v Spoznaj me?

► Predlagam Andreja Kolmana, ker je zelo aktiven pri Rdečem križu, kjer pomaga ostarelim ljudem. Dejaven je tudi v ekipi prve pomoči pri šentjurski zvezi gasilcev. Rad bi, da ga spoznate kot marljivega in dobrega človeka.

Martin CMOK

Plesna sekcija dejavna

Ples je od nekdaj povezan s človekom, nekoč blizu religiji, običajem, z razvojem kultur pa je postal način preživljanja prostega časa. Ples je idealna rekreacija za vsakogar, ne glede na leta, je umetnost, zabava, druženje in s tem pot do dobrega počutja.

Koristni učinki plesa so:

- krepi telesno pripravljenost,
- krepi srčno-žilni sistem,
- razvija ravnotežje,
- razvija koordinacijo in gibljivost,
- razgiba možgane, z osvajanjem novih znanj krepi samozavest in samopodobo.

Vse to in še veliko več dobimo s plesom.

Plesna sekcija Cinkarne deluje v okviru plesnega kluba Flamenco, kjer se lahko naučimo različnih vrsti plesa: standardni plesi, latinsko-ameriški družabni plesi in veliko drugih popularnih plesov, od mambe, bachate, čačaja, slowfoxa, jive do rumba in sambe ...Tisti, ki želite, se lahko vključite v začetne, nadeljevalne, individualne tečaje in v utrjevanje naučenega na preplesavanjih. Tečaje vodita izvrstna plesna strokovnjaka. Ena izmed dejavnosti so plesne delavnice, kot je bila aprila tega leta v Umagu, kjer smo se naučili argentinski tango in angleški valček.

A.Š.

Promocija zdravja na delovnem mestu

Nov Zakon o varnosti in zdravju pri delu, ki je pričel veljati v decembru leta 2011, uvaja promocijo zdravja na delovnem mestu kot eno izmed novosti.

Promocija zdravja na delovnem mestu so skupna prizadevanja delodajalcev, delavcev in družbe za izboljšanje zdravja in dobrega počutja. To dosežemo s kombinacijo:

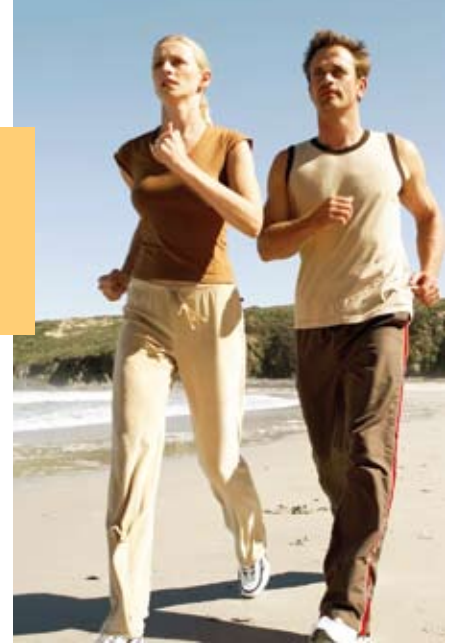
- izboljšanja organizacije dela in delovnega okolja,
- spodbujanja delavcev, da se udeležujejo zdravstvenih dejavnosti,
- omogočanja izbire zdravega načina življenja,
- spodbujanje osebnostnega razvoja.

Dobro zdravje je bistvenega pomena za kakovost življenja. Kronične bolezni

močno vplivajo na kakovost življenja. Marsikatero kronično bolezen, na primer bolezen srca in ožilja, sladkorno bolezen, rakasta obolenja, je v glavnem možno preprečiti z zdravim življenjskim slogom, kot na primer izboljšanjem prehranjevalnih navad, večjo telesno aktivnostjo, opustitvijo kajenja ipd.

Tudi v našem podjetju izvajamo, in še dalje bomo izvajali, številne dejavnosti za promocijo zdravja, kot so npr. mesečne kontrole maščob in sladkorja v krvi, zdrav zajtrk, ugodnosti oziroma popust v nekaterih zdraviliščih, razna predavanja, pisna obvestila ipd.

Vaš življenjski slog je sicer vaša zasebna stvar. V podjetju vas lahko

samo spodbujamo k spremembi vedenja, nihče pa vas ne more k temu prisiliti, razen če ne škodujete drugim.

Udeležba v kateri koli aktivnosti promocije zdravja pri delu je prostovoljna. Vendar pa je zdrav način življenja predvsem v vašem interesu.

Za promocijo zdravja na delovnem mestu je potrebna zainteresiranost obeh strani: delodajalca in delavca.

• OS

»Skoraj dogodki« – nevarni pojavi

Zakaj jih ugotavljati in zakaj jih ugotavljati

»Skoraj dogodek«, oziroma nevarni pojav, je vsak dogodek ob katerem je ali bi lahko nastala premoženjska škoda, je ali bi lahko bilo ogroženo zdravje ali življenje delavca oziroma bi lahko prišlo do nezgode delavca, zaradi katere bi bil nezmožen za delo.

V Cinkarni smo pričeli z ugotavljanjem skoraj dogodkov skladno s standardom BS OHSAS 18001. V letu 2008 so bili prijavljeni skromni trije »skoraj dogodki«, v preteklem letu pa so bila prijavljena 102 skoraj dogodki.

Namen ugotavljanja, zaznavanja in prijavljanja »skoraj dogodkov« je v tem, da pravočasno prepoznamo morebitne nevarnosti in izvedemo aktivnosti za odpravo teh nevarnosti.

Večina prijavljenih skoraj dogodkov je specifičnih, ki se tičejo posamezne poslovne enote in službe, nekateri pa so takšni, ki jih je mogoče predvideti

tudi v drugih poslovnih enotah. V preteklem letu je bilo 31 takšnih prijav (odprava napak na avtomatskih javljalcih požara, podesti in lestve, poledica v zimskem času, ureditev pešpoti, popravilo hidrantov idr.)

Nevarnosti, ki se pojavljajo v okviru delovnega procesa najlažje opazijo tisti, ki v tem procesu delajo. Zaradi tega je potrebno delavce vzpodbujati, da so pozorni na skoraj dogodke in da jih prijavijo svojemu nadrejenemu. Zavedati se moramo, da z odpravo nevarnosti, ki je botrovala »skoraj dogodku«, lahko naslednjič preprečimo nezgodo pri delu.

Štručke za zajtrk

Delovni dan je včasih težko začeti, še posebej »na prazen želodec«, a se kljub temu zajtrka mnogi izogibajo, pa čeprav bi radi dolgo, zdravo in polno živeli ter bili večno mladi in vitki.

»Po jutru se dan pozna«, »Prazna vreča ne stoji pokonci«, »Zajtrkuj kot kralj, kosi kot princ in večerjaj kot berač«. To so pregovori, ki niso od včeraj. Zapisali so jih nekje v naši daljni preteklosti. Torej so že dedki vedeli, da je zajtrkovati

dobro. Zjutraj se zbudite, vaš želodec se je postil celo noč. Tako z zajtrkom že zjutraj zagotovimo telesu dovolj energije za dobro delo in učinkovito razmišljanje, sočasno pa zagotovimo dovolj gradbenih snovi, potrebnih za zdravo rast in razvoj. Zajtrk zaužijemo zjutraj, potem ko se zbudimo naspani, se umijemo in poženemo telo v tek z nekaj razgibalnimi vajami.

V Cinkarni vzpodbujamo zajtrkovanje z akcijami. Enkrat na mesec vsak zaposleni pri vходу v tovarno prejme slasten kifeljček ali sadje. Poleg tega v glavni jedilnici med malico vrtimo filme in »slajde« z vsebino, ki vzpodbujajo zdrav način življenja. V nekaterih slovenskih zdraviliščih imajo zaposleni Cinkarne določene popuste za obisk termalnih bazenov ali savn.

• MG

Kako zdravi smo »Cinkarnarji«

V skladu z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu je ena od dolžnosti delodajalcev, da svoje zaposlene redno »pošiljajo« na preventivne zdravstvene preglede. Na koliko časa mora posamezni delavec opraviti preventivni zdravstveni pregled in vsebina pregleda sta odvisna od delovnega mesta oziroma od tveganj, ki so na delovnem mestu prisotna. Termine preventivnih zdravstvenih pregledov določi pooblaščen zdravnik medicine dela, prometa in športa ter so navedeni v Ocenitve tveganja za vsako delovno mesto.

V preteklem letu je bilo opravljenih 354 preventivnih zdravstvenih pregledov. Preventivne zdravstvene preglede so naši zaposleni opravili v Zdravstvenem domu Celje, v zgornjesavinjskem zdravstvenem domu in na Zavodu za varstvo pri delu v Ljubljani.

Ugotovljeno je bilo, da 57 odstotkov pregledanih v celoti izpolnjuje zdravstvene zahteve za delovno mesto, 42 odstotkov pregledanih je zmožnih za opravljanje dela z določenimi omejitvami (nošenje očal, zaščita sluha, dvigovanje bremen ...), pri enem odstotku pregledanih ocena zdravstvenega stanja ni bila podana, ker ni zaključeno zdravljenje.

Med dejavniki tveganja za pojav bolezni so pri pregledanih delavcih na prvem mestu povišane maščobe v krvi,

sledijo telesna neaktivnost, kajenje, debelost in zvišan krvni pritisk.

Po Mednarodni klasifikaciji bolezni (MKB) so na prvem mestu motnje metabolizma maščob in debelost (50 %), bolezni gibal (22 %), povišan krvni pritisk (12 %) in okvare sluha (6 %).

Še vedno je možna brezplačna kontrola maščob in sladkorja v krvi v podjetju, in sicer vsak prvi ponedeljek v mesecu po predhodnem naročilu. Za vse tiste, ki imate na voljo računalnik in dostop do javnih map, pa je na naslovu »javne mape-služba za varstvo pri delu – promocija zdravja« objavljena dieta pri povišanih maščobah v krvi. Tisti pa, ki računalnika v službi nimate, lahko navodila o prehrani pri povišanih maščobah v krvi prejmete v Službi za varstvo pri delu.

Rak na debelem črevesu in danki je ozdravljiv, če ga odkrijemo dovolj zgodaj

Preventivni program Svit nam lahko reši življenje. Uspeh programa je odvisen od aktivnega sodelovanja povabljenih v program

Program Svit je državni preventivni program, namenjen preprečevanju in zgodnjemu odkrivanju predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danki. Rak na debelem črevesu in danki je zelo resen zdravstveni problem, saj v Sloveniji vsako leto zbolijo za to obliko raka približno 1.400 ljudi. Približno 700 ljudi v Sloveniji na leto umre zaradi raka na debelem črevesu in danki predvsem zato, ker v večini primerov bolezen odkrijemo zelo pozno. Dolgo se namreč lahko razvija v telesu brez izrazitih bolezenskih znakov. Če raka na debelem črevesu in danki odkrijemo zgodaj, je ozdravljiv. Lahko ga celo povsem preprečimo, če odkrijemo že predrakave spremembe (polipe) in jih odstranimo.

Program Svit izvaja Inštitut za varovanje zdravja RS v sodelovanju z regionalnimi zavodi za zdravstveno varstvo. Namenjen je ženskam in moškim, starim od 50 do 69 let. Vsak prebivalec Slovenije v tej starostni skupini prejme vsaki dve leti vabilo za sodelovanje v programu Svit. Udeležba je brezplačna za vse, ki imajo urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje. Posameznik se v program vključi s pisnim soglasjem za sodelovanje in v nadaljevanju prejme po pošti dva kompleta za odkrivanje prikrite krvavitve v blatu. Sam odvzame dva vzorca blata in ju v zaprtih kompletih odpošlje na naslov programa Svit. Strokovnjaki v centralnem laboratoriju programa Svit opravijo analizo blata s pomočjo natančnega imunokemičnega

testa, s katerim ugotovljajo morebitne prikrite krvavitve. O izvidu laboratorijske preiskave prejme posameznik pisno obvestilo. Če je izvid negativen, prejme posameznik ponovno vabilo v program čez dve leti. Če je izvid preiskave pozitiven, je oseba povabljena na pregled debelega črevesa, ki se imenuje kolonoskopija, s katero se odkrije vzrok prikrite krvavitve v blatu. Vzroki krvavitve so številni. Med njimi so tudi polipi črevesne sluznice, ki se lahko razvijejo v raka. Prikrta krvavitev v blatu torej še ne pomeni raka debelega črevesa ali danke, pomeni le, da obstaja možnost raka. S programom Svit imamo tako možnost odkrivanja predrakavih sprememb in raka dovolj zgodaj tudi pri ljudeh, ki še nimajo očitnih zdravstvenih težav

in pri katerih je možnost zdravljenja in popolne ozdravitve velika.

Izvajalci programa želijo doseči čim višjo odzivnost med povabljenimi. Če se bodo povabljeni v program vključevali v dovolj velikem številu, bo v Sloveniji vsako leto umrlo 200 ljudi manj, 300 ljudi pa za rakom na debelem črevesu ali danki ne bo zbolelo. Več o programu Svit lahko preberemo na spletnem naslovu www.program-svit.si.

»Zdravje ni vse, vendar je brez zdravja vse drugo nič«

(A.Schopenhauer, nemški filozof).

Otmar SLAPNIK

Janko CERJAK

Janko je sodnik in štarter

Tako mimogrede je Janko Cerjak omenil, da se pripravlja na nek zahteven izpit. Ne pripoveduje o sebi, ne hvali se rad. Seveda je na mojo radovednost in spraševanje povedal, da dela izpit za sodnika športnih tekmovanj. Skoraj ni vikenda, ko bi med sezono, ne bil kje na atletskem stadionu. Povabila sem ga na klepet, da njegovo ljubezen do atletike in ljubiteljsko dejavnost predstavim tudi vam.

V srednji šoli je intenzivno treniral atletiko, posebej disciplino šprint oziroma tek na kratke proge pri Atletskem društvu Kladivar Celje. Iz tega obdobja ima nekaj pomembnih medalj iz ekipnih tekmovanj v mladinski konkurenci v tedanjih jugoslovanskih republikah. Med študijem je bilo za intenzivne treninge manj časa, a treninga ni opustil. V Ljubljani je treniral samostojno, med vikendi in počitnicami pa v Celju po navodilih trenerja Mira

Dobro sojenje ga je poneslo do pridobitve naslova nacionalne tehnične uradne osebe. V letošnjem maju je bil namreč med petnajstimi diplomiranci prve generacije, ki so uspešno opravili izpit po programu Svetovnega združenja atletskih zvez (IAAF), kar je najvišji strokovni nivo v sodniškem delu, pridobljen v Sloveniji. Atletska zveza Slovenije je namreč pridobila koncesijo za izobraževanje prvega zahtevnostnega nivoja, ostala dva nivoja izvaja Mednarodno združenje atletskih zvez (IAAF).

Na podlagi pridobljenega naziva je bil Janko izbran še za delegata Atletske zveze Slovenije. Kot delegat za atletska tekmovanja koordinira in nadzira izvedbo vsega tekmovanja od prijavi, sestave urnika, koordinacije sodniških zborov, do zbiranja zapisnikov in izdelave končnega poročila. To je zahtevno in odgovorno delo, ki zahteva visoko zbranost, vztrajnost, doslednost in samostojnost. Poleg tega je to delo, ki mora biti na stadionu čim manj opazno. Skrbeti mora, da tekmovanje poteka po urniku in da so atleti zadovoljni, saj je tekmovanje podrejeno njim.

Med pridobivanjem sodniških kategorij je opravil še izpit za štarterja, tistega človeka, ki da s strelom iz pištole atletom tekačem znak za start na stezi. Atletska zveza ga je poslala tudi na mednarodni seminar v Moskvo, kjer je pridobil specifične izkušnje, različne poglede na to dejavnost in se bolje poučil o elektronskih napravah in meritvah. To delo je zelo zahtevno tudi z vidika psihologije. Znati mora oceniti, kdaj je tisti pravi čas, da so atleti dovolj umirjeni in zbrani. Od dobrega starta je namreč odvisno, da tekmovalci dosežejo norme za velika tekmovanja, rekorde. To mu je tudi že uspelo pri domačih in tujih

Janko v pogovoru z Azizem Zakarijem iz Gane

tekmovalcih. Letos je na dvoranskem mitingu v Celju hrvaški reprezentant, po njegovem starterstvu, dosegel mladinski državni rekord v teku na ovirah. »Atleti so pred startom zelo različni,« pravi Janko, ki je po naravi zelo miren, »eden skače v zrak, drugi gleda v stran, tretji še ni v pripravljenosti in podobno«. Janko mora ujeti pravi trenutek, da izreče ukaze: na mesta, pozor in ustrelj. Start je lahko neuspešen, bodisi da nekdo pobegne, da zataji pištola, ali da zataji elektronika.

Pravzaprav je z atletiko povezan vse leto, med sezono od dvoranskih mitingov, ki se začnejo po novem letu, na prostem do konca septembra, potem pa je treba oceniti preteklo sezono in postaviti smernice za naprej. Atletika zahteva vsega človeka, imeti jo moraš rad, meni Janko, ki je hvaležen družini, da ga pri tej ljubezni podpira. Tudi njegova mlajša dvanajstletna hči Lucija že trenira enako disciplino, kot jo je on nekoč, pripravlja pa se še na novo, to je tek čez ovire v atletskem klubu Žalec. Hvaležen je tudi Cinkarni, ki je sponzor Atletskemu klubu Kladivar. Zahvaljujoč podobni pomoči je v zadnjem času nastalo nekaj modernih atletskih stadionov po Sloveniji, nekaj pa se jih obnavlja.

Pa ne misliti, da so honorarji za sodniško ali startersko delo veliki. Tu ne gre za denar, pravi, gre za ljubezen, za to, da imaš to delo enostavno rad.

Za vas je klepetala
Mira GORENŠEK

Janko med slovenskimi štarterji. V drugi vrsti predsednik TK AZS Gabrijel Ambrožič (šesti z leve), na njegovi levi predavatelj in priznani štarter iz Velike Britanije Alen Bell, udeleženec svetovnega prvenstva Daegu 2011. Prvi z leve starosta slovenskih štarterjev Franc Hafner.

Kocuvana in Boška Radmanovića. Aktivno atletsko obdobje je trajalo dobrih osem let. Ko pa je po končanem študiju na FAGG, fakulteti za Gradbeništvo in služenju vojaškega roka v JNA nastopil službo, je z intenzivnim treningom zaključil. Zdaj je zaposlen kot vodja tehnično komercialnega servisa za področje gradbenih mas v PE Kemija Celje, kjer je veliko terenskega dela in dela s poslovnimi partnerji, zato je vendarle tudi še »rekreativec«.

Nekega dne je prišla pobuda očeta reprezentantke v troskoku Anje Valant, da spet začne aktivno sodelovati, a ne več kot atlet, temveč kot atletski sodnik. Odzval se je povabilu in opravil sodniški izpit na Atletski zvezi Slovenije, najprej za tretjo kategorijo, nato pa je bil predlagan še za naslednje kakovostne razrede.

Prva samostojna razstava Mirana Deželaka

V februarju smo bili priča precej raznoliki postavitvi svojih likovnih del Mirana Deželaka iz Celja. Intenzivno slika zadnjih sedem let, odkar je invalidsko upokojen. Temu posveča skoraj ves svoj čas. Včasih si izbere kakšno fotografijo in po njej naredi, tudi malo po svoje, čisto drugačno umetniško stvaritev. Vsaka slika je zgodba zase, prikazuje nekaj svojega. Bodisi grad v Franciji ali morsko пристanišče, ki si ga avtor izbere in ga potem prelije na platno. Želja po slikanju pa ni od zdaj, ampak v njem tli že desetletja, pa zaradi službe to ni mogel. Zdaj ima

čas a na pretek in izkorišča ga za ustvarjanje. Avtor razstave svojih slik, nabralo se jih je že okoli sto petdeset, zagotovo ni do sedaj še nikoli razstavljal. Slika zase, za svojo dušo. Slika sam, nima mentorja. Tu pa tam za kakšno darilo. Slike so

doma brez okvirja, brez neke posebne namembnosti in potem pride ideja in priložnost, da slike na steni, uokvirjene vidi še kdo drug, razen domačih in prijateljev. Ko gledamo njegove slike, ne moremo reči, da jih povezuje neka skupna tematika, da imajo kar koli skupnega, razen avtorja in pa to, da so realne, zelo realne. V njih ni kančka dvoumnosti, ni polivanja bar po platnu, ni nekega skritega vprašanja, le kaj ta slika pomeni, kaj hoče avtor z njo povedati. Ko jo gledaš, vidiš, vidiš bistvo in pa kar je najbolj pomembno, v njej vidiš neko življenje. Kakšno, je pa seveda odvisno od vsakega posameznika.

• Povzeto po TV Celje

Nova knjižna dela ...

Zoran vnovič objavil pesmi

Zoran Pevec je kritik, esejist, urednik, pesnik. Je član Društva slovenskih pisateljev, kjer je predsednik Komisije za prireditve, je odgovorni urednik revije za književnost Vpogled, član uredniškega sveta revije za poezijo in poetično Poetikon ter član uredniškega sveta revije za poezijo Lirikon 21. Pesmi objavlja v vseh pomembnejših literarnih revijah v Sloveniji, prevedene pa so tudi v nekaj tujih jezikov. Lani je svojim petim zbirkam dodal zbirko Hasidski pevec, ki je izšla je pri založbi Litera. V zbirki pesnik z naslovom vzpostavlja okvir premisleka o pevskem (pesniškem) stanu, o njegovi tradicionalni ter moderni in sodobni družbeni vlogi. Hasidski judje so svojo religioznost bolj kot večina drugih verskih skupin utemeljili v petju in pripovedništvu, saj oboje predstavlja ključni del verskih obredov in ritualov, za pevsko izkušnjo samo pa je značilno, da njeno doživetje, čustveno in prepričljivo izvajanje posreduje globino verskega občutenja. Kot zapiše v naslovni pesmi:

»... V upognjenem jutru zagledamo svojega boža nagega in postane nam nerodno ...«

Bojanova druga knjiga

V torek, 17. januarja je bila v Knjigarni Antika v Celju uradna predstavitev knjige Vitezi in Čarovniki: Indigo novi svet, druga knjiga avtorja Bojana Ekslelenskega. Knjiga sodi v sklop prve slovenske sodobne fantazijske sage. Zgodba se dogaja tri leta po izvirniku (Indigo otroci, ki gre v dopolnitev, novo oblikovanje in enako kvalitetno opremljanje). Za branje niti ni nujno potrebno prebrati prve knjige, je pa koristno in dopolnjuje izkušnjo. O vsebini je vse zapisano na domačem portalu projekta Vitezi in Čarovniki.. Izvedeli smo, da gre tudi prva knjiga v ponovno izdajo in bo predvidoma izšla v času »krompirjevih počitnic«.

Mirin knjižni prvenec

V knjigi Prebiranje popotnih slik, ki je v samozaložbi izšla letos junija, je Mira Gorenšek strnila utrinke s potovanj, ki jih je doživljala bodisi skupaj s sodelavci, prijatelji ali sama skupaj s svojim soprogom. Opisuje njuna potovanja od leta 1976, od tedanje Jugoslavije, Nemčije, ki jo je še ločeval zid, in Sovjetske zveze do 2011, ko opiše še južni del Afriške celine. Potovanja opisuje kot bi listala svoje albume fotografij, od katerih jih v knjigi objavlja 134. Prikazana in opisana so naravna čudesa hribov

in gora, planot, plaž, sipin, kanjonov, fjordov in ledenikov, rečnih rokavov, slanih jezer in deževnega gozda. V 40 popotnih zgodbah, ki si kronološko sledijo, zapiše vrsto bolj ali manj hudomušnih anekdot in pridaja svoje mnenje o videnem. Ne more verjeti možnosti življenja na plavajočih otokih in naseljih na vodi. Ne more se načuditi stvaritvam nekdanjim ljudstvom in sodobnemu mini svetu sredi puščave.

Doživlja strahove na safariju in plava kot zamašek v mrtvem morju. Pri tem pove, kako se kje počuti in izpostavi tudi ljudi, ki jih je na poti bodisi srečala ali spoznala. Vsaka stran te barvite zbirke fotografij in zgodb odstira novo okno v čudoviti svet. Predstavitve bo 28. junija 2012 v Osrednji knjižnici Celje, kjer je Mira postavila na ogled tudi razstavo svojih fotografij.

• MG

Cinkarniški kulturni večeri

S podporo Uprave podjetja, oziroma Sveta delavcev, je bilo tudi letos izvedenih nekaj Cinkarniških kulturnih večerov, na katerih so bili gostje priznani slovenski kulturni ustvarjalci, kot so Prešernov nagradjenec Milan Vincetič, novinar dela in Grumov nagradjenec Zdenko Kodrič, pesnik in organizator literarnega festivala

Lirikifest Ivo Stropnik, pesnik in prevajalec iz francoščine Ivan Dobnik, priznana in mednarodno uveljavljena češka pesnica in prevajalka iz poljščine, slovenščine, italijanščine, francoščine ter slovaščine, članica Društva čeških pisateljev in Društva prevajalcev Lenka Da helová ter slovenski kulturnik, dolga leta urednik kulturnih oddaj na TV Slovenija, kritik, prevajalec in publicist Peter Kuhar.

Podobne večere pripravljamo tudi za jesen, od katerih bi utegnil biti še posebej zanimiv večer s člani našega foto-krožka, ki ga vodi vodja službe za investicije Blaž Črepinšek.

Vse večere organiziramo s pomočjo knjigarne in antikvariata Antika v Celju.

• ZP

Umetnost malo drugače

Umetniški izdelki našega kuharja Jureta Fidlerja so posebni, narejeni so iz zelenjave in sadja. S posebnimi nožki, ki režejo na okroglo, izrežlja na primer korenček, iz katerega naredi cvet. V januarju in februarju nam je prikazal dva cvetlična aranžmana iz rumenega in rdečega korenčka, iz bele repe je izdelal papige, iz korenčka ptičke in iz melone velik cvet, iz kumaric liste, iz redkvic sredino cveta in podobno. Vsi, ki smo prišli tistega dne na malico, smo presenečeni občudovali rokodelske umetnine. Jure pa se je ponosno smejal. Vzore išče pri vzhodnjaških kuharskih mojstvih, ki jih objavljajo na spletnih straneh. Žal literature s tega področja ni in tudi usposabljanja ne. Tudi nekatero zelenjavo je težko dobiti pri nas. Belo repo je dobil po sreči, sladkega krompirja pa žal pri nas ni, pa se iz teh dveh zelenjav najlepše ustvarjajo umetnine. Izrežljava mu vzame vsaj eno uro časa preden pride v službo. Škoda je, da umetnina ne traja dolgo, saj zelenjava in sadje kmalu ovenita. Ko bo sezona lubenic, e obljubil, da bomo spet deležni kakšnega presenečenja na delilni liniji malice.

Foto safari

Člani foto društva LT Cinkarne so v začetku aprila organizirali »foto safari« v dolino naše prelepe reke Soče. Na avtobusu izvemo od »putovodje« Blaža, da je Soča velika in kalna, da se je ne splača obiskati in da gremo raje proti Gorenjski, kjer je skupaj s Francijem sproti določal destilacije za točke fotografranja.

Udeleženci izleta, člani Foto krožka

Prva točka je bila sončni vzhod nad Ljubljanskim barjem in to na griču pri cerkvi Sv. Ane (484 m). Sončni vzhod smo ujeli zadnji trenutek, ves trud je bil poplačan z lepim razgledom na južne obronke Barja in čarobnim pogledom vse do Kamniških Alp.

Po mrzlem jutru smo se zadovoljni odpravili proti gorenjski na Dovje pri Mojstrani. Dovje in Mojstrana sta vasici, ki se kot dvojčici vedno držita skupaj, a sta po temperamentu precej različni. Vsaka na svojem bregu Save in glavne prometne žile skozi Gornjesavsko dolino sta izhodišče za odkrivanje Julijskih Alp in Karavank.

Vsi nasmejani in zadovoljni s prečudovitimi posnetki smo se odpeljali proti tretji foto točki Srednji

Vrh nad Gozd Martuljkom. Tudi Gozd Martuljek in Srednji Vrh sta zgodba zase. Tam sta Martuljkova ali Špikova skupina, katere vrhovi se s strmimi severnimi stenami spuščajo v Zgornjesavsko dolino. Mogočen je pogled na vitko skalno piramido Špika, ki daje ostenju poseben čar. Najlepši pogled na Martuljkovo skupino je iz Srednjega vrha, iz nasprotne gorske skupine Karavank.

Po uspešnih posnetkih smo se zadovoljni odpravili do naslednje točke Jezero Jasna nad Kranjsko Goro. Jezero Jasna je ime dveh med seboj povezanih umetnih jezer, ki se nahajata v bližini Kranjske Gore ob cesti na prelaz Vršič. Ob jezeru so igrala za najmlajše in kip kozoroga, ki privablja obiskovalce. Voda v jezeru je

Kolesarska sekcija dobila nove drese

Člani cinkarniške kolesarske sekcije so od letošnjega maja opremljeni z novimi dresi, ki jih bodo uporabljali pri vseh aktivnostih in udeležbi na tekmovanjih širom Slovenije in širše. Drese je dobilo 21 kolesarjev.

Pogovori ob slovesu naših sodelavcev

lepe zelenomodre barve, včasih celo turkizna. Od jezera pa se odpira lep pogled na sosednje gore in tudi na Vršič.

Pred kosilom smo se odpravili na izvir Save Dolinke – Zelenci. Zelenci so naravni rezervat na meji treh držav. Njihova pomembnost je v pričevanju o dogajanju v geološki preteklosti. So pa tudi življenjski prostor zanimivih živali in rastišče redkih ter ogroženih rastlin. Neokrnjena narava Zelencev z okolico s številnimi izviri in smaragdno zelenim jezerom je našla svoje mesto na mnogih slikarskih platnih in na mnogih fotografijah.

Zadovoljni s svojimi posnetki smo se odpravili na naslednjo točko – Bled nekoliko drugače. Franci nas je poslal v strmi hrib Osojnica nad Bledom. Iz Velike Zake smo po serpentinasti stezi prišli do Male Osojnice (685 m). Od tu so najlepši razgledi na Blejsko jezero, na Karavanke, Kamniške Alpe in Gorenjsko ravan. To je priljubljena točka fotografov, od tod so poznani panoramski posnetki Bleda.

To je bil vrhunec našega »foto safarija«, tako da se ni nihče pritoževal na 45 minutno trpinčenje pri vzponu. Po končanem fotografiranju se polni prečudovitih vtisov odpravimo k obali jezera in se vkrcamo na avtobus.

Franci nam je priporočal še obisk razgledne točke Jamnik – Sveti Primož in Felicijan. Tu je bilo sonce že dodobra na zahodu, kar ni dobro za lepe posnetke, smo si pa nekoliko odpočili in napasli uči in dušo. Od cerkve oz. njene bližnje okolice, se nam odpre lep razgled po gorenjski ravnini, Karavankah, Kamniško Savinjskih Alpah in delu Škofjeloškega hribovja.

Na koncu tega »foto safarija« bi se zahvalil Blažu in Franciju, kakor tudi vodstvu LT Cinkarna za tak čudovit ogled slovenskih lepot. Srčno priporočam vsem, da si čim prej ogledate te točke, saj vam ne bo žal. Vsem, ki se ukvarjate s fotografijo pa želim dobro luč in mirno roko.

Albin VALAND

Od novembra 2011 do maja 2012 se je v Cinkarni upokojilo 17 sodelavcev. Ob slovesu smo se z njimi pogovarjali o življenju v tovarni in o tem, kako bodo preživljali upokojenska leta.

Upokojili so se: Jožef Glojnarč, Miladin Ivančević, Viktor Jus, Jožef Lampret, Boris Mavec, Safet Plivac, Dušan Pravdič, Srečko Pukmajster, Milorad Šišarica, Avguštin Topolovec, Leopold Urbanc, Zlatka Zdovc, Ilija Živković,

Zlatka ZDOVC, rojena leta 1955, se je zaposlila v Cinkarni leta 1974 v tiskarni. En teden je delala v rezalnici, nato pa šla na delo za stroji, tako imenovanimi Solna, Perla, Planeta. Morala se je naučiti vsega, tudi da slika ni bila »zmigana«, pri tem pa so trpeli prsti. Tam je spoznala, da se lahko tudi na papirju poškoduješ, pošteno urežeš. Uporabila je rokavice, a nikoli več ni imela lepih rok in urejenih nohtov. Zadnjih 13 let je delala v Preparatih, kjer je bilo delo nekoliko lažje, čeprav pa je imela več opravka s kemikalijami. Sodelavci so se prav tako kot ona, preselili iz enega v drugi obrat Grafike, tako da so bili vedno skupaj. Pogrešala jih bo. Doma je iz Ljubecne, kjer ima hišo. Pravi, da bo urejala rože, telovadila, kolesarila, hodila v hribe in na sprehode s psi. Vpisala se je celo v računalniški tečaj.

Avgust TOPOLOVEC ali Gugí, kot smo ga klicali, je rojen leta 1949. V Cinkarni je najprej delal dva dni v letu 1972 v Preparatih, nato pa prišel v Tiskarno, kjer je delal zavzeto do upokojitve. Spominja se časov, ko je bila Tiskarna na višku moči, ko je imela preko 50 zaposlenih in je obvladovala vso nekdanjo Jugoslavijo, in ko so delali po sloganu »Nemogoče naredimo takoj«. Tudi danes je tako, vendar z veliko manj delovnimi rokami. Njegova posebnost je bila vezava dokumentov, uradnih listov v knjige ali prenavljanje starih knjig, raznih map. To še danes rad dela. Kupil si je stroj in delo, seveda v manjši meri, nadaljuje na domu. Čeprav je doma iz Žetal, si je v Trnovljah postavil hišo in delavnico tudi za vezavo koledarjev. Ko ne bo v delavnici, bo vrtnaril, hodil na sprehode in izlete.

Safet PLIVAC, rojen leta 1954, je prišel leta 1976 iz Železarne Jesenice k bratu

v Celje. Mesto mu je bilo zelo všeč. Zaposlil se je v Titanovega dioksida in kot žerjavovodja delal na črnem delu do leta 1984. Nato je bil zaradi težav z zdravjem prestavljen v obrat končne predelave in nato v laboratorij kontrole proizvodnega procesa. Nazadnje je bil kar sedem let v staležu, ker, kot pravi, zdravniki niso imeli dovolj razumevanja, da bi ga upokojili predčasno oziroma invalidsko. Z nostalgijo po starih časih, ko je večkrat na kakšnih veselicah zaigral kitaro, se spominja sodelavcev, s katerimi je doživel družabnosti in srečanja, ki jih ne bo pozabil. Svetuje jim, naj spoštujejo tovarno in delovna mesta, kot jih je sam. Doma je iz Jezera pri Jajcu. Zdaj živi v Laški vasi v Štorah. Pravi, da bo začel otroke poučevati kitaro, in da bo v oporo svoji mami, ki zdaj živi pri njem.

Jože GLOJNARIČ, rojen leta 1952, je bil od leta 1967 prva tri leta v Cinkarni učenec elektro-stroke. Leta 1970 je končal šolo in postal pomočnik v elektro delavnici. Bil je zraven na začetkih proizvodne poti titanovega dioksida. Vmes je služil vojaški rok in delal 43 let v vzdrževanju titanovega dioksida. Primerja, kako slabi delovni pogoji so bili nekoč in kako bolje je danes. Kar naprej so se menjavali instrumenti in bili vedno bolj v pomoč pri delu. Želi, da bi se tovarna še naprej tako razvijala in obnavljala. Doma je iz Hudinje, od leta 1980 pa živi z družino v Hruševcu v občini Šentjur. Pravi, da se bo takoj vpisal v društvo upokojencev in z njimi hodil na izlete, čeprav ima tudi v bližini doma veliko možnosti za sprehode, ki jih bo vsekakor izkoristil.

Boris MAVEC, rojen leta 1952, se je v Cinkarni zaposlil, ko so leta 1990 odpirali kuhinjo. Sprejet je bil kot glavni kuhar. Poklica se je izučil v takratni Celei

in nekaj let služboval v Hotelu Riviera v Portorožu, potem pa še v Nami Levec. Cinkarniška kuhinja je bila tedaj ena najmodernejših v nekdanji Jugoslaviji. Pravi, da so se na začetku morali vsi navaditi, kuharji novih pogojev, zaposleni pa novih okusov. Kmalu so bile na liniji dolge vrste, ker se takrat malic še ni naročalo. Kadar so bili na jedilniku zrezki na dunajski način ali pečenicice, se je vrsta vila preko zunanjih stopnic. A so z

Jožef LAMPRET, rojen leta 1954, se je v Cinkarni zaposlil leta 1975. Pred tem je služil v Surovini in na »Železnici«. V Cinkarni je bil ves čas zaposlen v obratu energetika, kjer je delal kot pomočnik kurjača, nato kot kurjač. Čeprav je bil zadnjih enajst let invalid, je opravljal enako delo z omejitvami le v eni izmeni. Morda se ga boste spomnili po šalah ali smehu, ki ga je izzval vsepovsod, kamor je stopil. Družino si je ustvaril v

od njegovega odhoda korist. Doma je iz Mozirja, zdaj živi v Nazarjah. Dobrovoljen kot je, je že začel načrtovati svoj čas. Pravi, da že ima zamisli, a vse še ne pove. Sicer pa ima pri sebi še enega od treh otrok in je zanj še treba skrbeti. Pove, da če imaš dar, ga je treba podarjati ljudem, zato poje pri treh pevskih zborih.

Milorad ŠIŠARICA, rojen leta 1949, se je v Cinkarni zaposlil leta 1982 v Kemiji.

Avgust Topolovec

Boris Mavec

Dušan Pravdič

Jožef Glojnarič

Jožef Lampret

Leopold Urbanc

Miladin Ivančević

Milorad Šišarica

Safet Plivac

Zlatka Zdovc

urnim delom vse nahranili. Zdaj malica manj ljudi, čeprav so jedilniki veliko bolj pestri. No, tudi število zaposlenih se zmanjšuje. Skratka, pravi, da so želeli ugoditi čim več okusom in vsem vrstam prošenj. Tudi doma bo kahal, saj se bo soproga lahko upokojila šele čez nekaj let. Najraje skuha enolončnice, pa tudi rad jih je. Tudi v kotlu bo naredil še kakšno dobro jed, sebi, domačim in prijateljem. Po zelenjavo pa bo prišel na celjsko tržnico.

Miladin IVANČEVIČ, rojen leta 1950, se je v Cinkarni zaposlil leta 1973 v starem Piku. Začel je kot delavec in naredil izpit za žerjavovodjo. Po zaprtju obrata je delo nadaljeval na novi S kislini, kjer je prelagal žveplo. Nekega dne pa se je pri prečrpavanju v cisterno poškodoval in postal invalid tretje kategorije. Včasih se dobri športnik, ki je igral po nekdanji Jugoslaviji, zaradi delovnih omejitev na delu ni več počutil dobro. Hvaležen pa je sodelavcem za korekten odnos in sprejemanje njegovih omejitev. Doma je iz Košunlija v Južni Srbiji, kamor se bo vrnil po upokojitvi.

Ponikvi, od koder tudi izhaja. V upokojitvi se bo ukvarjal z vrtnarstvom za domače potrebe, ukvarja pa se tudi z rejništvom.

Dušan PRAVDIČ, rojen leta 1954, se je v Cinkarni zaposlil leta 1977. Pred tem je služboval v Gorenju, še prej pa kot oficir v JLA. Kot kemik je v Cinkarni ves čas delal v Kontrolni proizvodnega procesa na štiriizmenskem delu. Doma je iz Velenja iz knapovske družine. Pravi, da ko si v službi, gre veliko dogodkov mimo, za katere pa bo zdaj več časa. Izbral si bo kakovostne prireditve, saj ima od nekdanj rad dobro in veliko. Trudil se bo tudi odkrivati svet na potovanjih.

Leopold URBANC, rojen leta 1952, je delal v Cinkarni od leta 1970. Poslovna enota Kemija Mozirje je bila njegov drugi dom. Bila je to tudi njegova prva in edina služba. Pravi, da je vesel, da je lahko delal tam in bi še naprej. V prvih letih je delal s suhimi barvami. Delo ni bilo lahko, a ker je bil navajen že kmečkega dela, mu to ni delalo težav. Potem je delal v premazih in nazadnje v praškastih lakih. Meni, da bi se ta majhen kolektivček lahko povečal, sploh pa bi bil zadovoljen, če bi imel kdo

Delal je v vseh obratih, najprej Cinkovem belilu, Modrem bakru, Rastnih substratih in v proizvodnji za gradbeništvo. Mnenja je, da nam v Cinkarni nič ne manjka, da imamo boljše delovne in druge pogoje v primerjavi z drugimi podjetji. A je na začetku svoje delovne dobe vendarle mislil, da ne bo zdržal, no, ko je dobil plačo, je bilo tudi delati lažje. V Cinkarnarju smo ga že predstavili, ko je v mladih letih služboval v cirkusu, na kar je zelo ponosen. Doma je iz Ključa v BiH, kamor redno hodi. Stanuje v bloku v Celju in ima v najemu vrt na Špici. Poleg tega ga zanima še ribolov, sprehodi in pogovori s prijatelji. Pravi, da se bo takoj včlanil v društvo upokojuencev.

Ob koncu so nam vsi upokojeni v tem obdobju zaželeli veliko delovnih uspehov, se zahvalili za darila in pozornost od njihovih bližnjih sodelavcev.

Mi pa smo se jim zahvalili za trud, ki so ga izkazali pri delu in jim zaželeli, da bi bili vselej zdravi in zadovoljni.

•
Tekst in foto: Mira GORENŠEK

Postani član Planinske sekcije Cinkarna!

Planinska sekcija Cinkarne deluje v okviru planinskega društva Grmada Celje. Vsak Cinkarnar, ki plača članarino pri planinskem društvu Grmada, postane avtomatsko tudi član planinske sekcije Cinkarna. S takšnim dvojnimi članstvom uživamo cinkarnarji dvojne bonitete, kajti kot člani društva imamo vse ugodnosti, ki izhajajo iz članstva društva v Planinski zvezi Slovenije. To so: popusti v športnih trgovinah, popusti pri prenočevanju v planinskih kočah, urejeno zavarovanje v primeru nesreč. Iz članstva v društvu/sekciji pa izhajajo: možnost udeležb na vodenih izletih v visokogorje, možnost rekreacije in plezanja v športni dvorani, rekreativno plezanje na urejenih plezališčih do možnosti pridobitve planinske izobrazbe planinskega vodnika, markacista, varuha gorske narave ali alpinista.

Resnica je, da se je z vstopom Slovenije v Evropsko unijo zaostri tudi zakonodaja v smislu varnosti, zato planinska sekcija ne sme več brez izobraženih vodnikov, inštruktorjev ali drugih planinsko izobraženih kadrov izvajati planinske aktivnosti v planinah. To smo pred leti v vodstvu planinske sekcije elegantno rešili z ustanovitvijo Planinskega društva Grmada, ki deluje kot pravna oseba in so ji vse te aktivnosti dovoljene. Resnica je tudi, da se zaradi takšne organiziranosti nekateri v Cinkarni sprašujejo, ali Planinska sekcija Cinkarne še obstaja. Odgovor je, da obstaja in še kako dejavna je, saj so dosežki Planinskega društva Grmada istočasno tudi dosežki Planinske sekcije Cinkarna. Planinsko društvo Grmada je v svojem 15-letnem obstoju preraslo v eno največjih in strokovno najbolj usposobljenih društev v Sloveniji. Planinsko društvo Grmada trenutno šteje 17 vodnikov, 19 markacistov, 5 varuhov gorske narave in 45 alpinistov ter več sto izkušenih planincev in okrog 150 mladih planincev (otrok).

V vodstvu PS Cinkarna smo se odločili, da v Cinkarni aktiviramo tiste planinske pohodniške dejavnosti, ki so dovoljene brez strokovnega kadra. To pa so rekreativni pohodi po

nezahtevnih poteh po okoliških hribih, za katere potrebujemo le poznavanje poti. Predstavljamo vam vzorec, ki že nekaj let poteka v PE Titanov dioksid in se je pokazal kot zelo primerna oblika rekreativnega planinarjenja. Skupina planinskih navdušencev se je dogovorila, da se bo vsak mesec enkrat odpravila na pohod v okolici Celja. Določena je bila druga sreda v mesecu. Tako se pohodi že nekaj let izvajajo po razporedu, ki ga skupina izbere in potrdi na zaključnem pohodu meseca decembra. Vodnik in njegov pomočnik/ca razpišeta obvestilo z natančnim opisom pohoda, zbereta prijave in organizirata vse druge potrebne aktivnosti, da se udeleženci pohoda počutijo varne in zadovoljne. Na izhodišče pohoda se odpeljemo z lastnimi vozili, hrana in pijača je iz nahrbtnika, ampak le, če tisti mesec kdo od udeležencev ne praznuje rojstnega dne, kajti takrat je običajno prtljažnik njegovega vozila dodobra obtežen s primernimi dobrotami. Zato pozivamo vse tiste entuziaste po PE, ki bi lahko na podoben način aktivirali svoje sodelavce in začeli s takšnimi aktivnostmi, naj se oglasijo pri predsedniku sekcije Mišu Primcu PE Vzdrževanje ali predsedniku društva Francu Šinku PE Titanov dioksid, kjer boste dobili vsa potrebna navodila, nasvete, predloge ali opise poti itd. Planinsko društvo Grmada je pripravljeno financirati tudi šolanje planinskih vodnikov iz posameznih PE, ki bi to želeli.

Z junijem se začne sezona pohodov v visokogorje, zato pozivamo vse ljubitelje gora: pridružite se nam v najlepšem, kar ima Slovenija, to pa so naše gore, gore in gore. V Planinskem društvu Grmada imamo dovolj osebne varovalne opreme za visokogorje, ki si jo lahko izposodite po simbolični ceni.

Zaradi znanih prepovedi sporočil po e-pošti bodo v bodoče vabila na izlete objavljena samo na oglasni deski našega kozolca pred glavno jedilnico in seveda na spletnih straneh PD Grmada.

Varen korak.

Franc ŠINKO

Skupina rekreativcev iz PE Titanov dioksid

KOLENDARČEK PD GRMADA CELJE 2012

PLANINSKI POHODI IN IZLETI

21. Julij	Škrlatica – iz Vrat
11. Avgust	Triglav - (2 dni) iz Kota čez Vrbanove Špice
8. September	Konj – iz Kamniške Bistrice
20. Oktober	Goteniški Snežnik
10. November	Litija – Čatež – Pohod po Levstikovi poti
8. December	Ušte – avtobus zvestobe
1. Julij	Veliki vrh – iz Pl. ravne
5. Avgust	Olševa
2. September	Slapovi Bohorja – iz Brestanice
7. Oktober	Žusem
4. November	Zbelovska gora – iz Loč
2. December	Kotečnik – iz Liboj – zaključek sezone

Pohodi se bodo izvajali vsako prvo nedeljo v mesecu ne glede na vremenske razmere. Info: Alenka Mirmik – tel. 041 623 413

PRIREDITVE/ŠPORT/REKREACIJA

23. Junij	Plezalni tabor v Paklenici
14. Avgust	Družinski tabor v Trenti
13. Oktober	13. Kostonjev pohod in piknik – Šentjur – Svetina – Pečovniška koča
26. December	29. Nočnipohodček Grmado na Pečovniško kočo (Gruzijski čaj)

POHODI PO OBRONKIH CELJA:

vsaka prva nedelja v mesecu

Rekreacijsko športno plezanje v naravni steni:

vsak torek v mesecu; april – oktober

Rekreacija in športno plezanje (OŠ Polule)

vsak četrtek od 18.00 do 19.30;

september – junij

Informacije:

PD Grmada – info. pisarna tel. 03 492 93 00

Franc Šinko tel. 031 383 591

Primc Mišo tel. 041 324 242

Ženske Službe za varstvo okolja so letos vzele stvar v roke. S kolesom so prišle štiri, pa bi jih vseh pet, če ne bi posegla vmes bolezen.

Veflonovci (-1)

Zdenko, Cvetka, Jože. Udeležba Službe za organizacijo poslovanja s kolesi je 37,5 %. (3-je udeleženi od 8-ih). Najdaljša prevožena pot udeleženke Cvetke Šanca je 9,5 km v eno smer (Rifengozd-Celje). Je zmaga njihova?

Kolesarji celjske kemije

S kolesom v službo

Pridružite se akciji »S KOLESOM V SLUŽBO« smo pozivali zaposlene pred 25. majem 2012. Kolesarska sekcija Cinkarne je tudi letos pozivala vse zaposlene, da pustimo jeklene konjičke doma in se v službo pripeljemo s kolesom. S tem bomo dali majhen prispevek k čuvanju okolja in ekološkemu ozaveščanju. Kljub nekoliko poznemu sporočilu, so se zaposleni odzvali in se pripeljali s kolesom. Na pobudo uredništva so nastale fotografije v dokaz in vzpodbudo.

Letošnja skupna fotografija PE Marketing – gremo na kolo je letos okrnjena.
Foto Vili Kurnik

V Kemiji Celje se jih je 14 pripeljalo s kolesom, tudi Jože Gabrič z »oldtajmerjem« ...
Foto: Amadej Kujan

